

Türk E-ticaret Hukukunda Gelişmeler

Şubat 2023

1 Temmuz 2022 tarihinde 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair 7416 sayılı Kanun'un ("**Kanun**") kabul edilmesini takiben, Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı ("**Bakanlık**") beklenmekte olan ikincil mevzuatı yayımlamaya başladı. Bu kapsamda, öncelikle 23 Ağustos 2022 tarihinde Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve yakın zamanda 29 Aralık 2022 tarihli ve Resmi Gazete'de yayımlanan Elektronik Ticaret Aracı Hizmet Sağlayıcı ve Elektronik Hizmet Sağlayıcılar Hakkında Yönetmelik ("**Yeni Yönetmelik**") çıkarılmıştır.

Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği'nde yapılan değişiklik, e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılarına ön bilgilendirme yükümlülüğünün yerine getirilmesi, cayma hakkının müşteriler tarafından kullanılabilmesi için sistem kurulması veya iade ödemelerinin yapılması gibi birtakım yeni yükümlülükler getirmişti.

Yeni Yönetmelik ise, Kanun ile bu iki pazar oyuncusuna getirilen yükümlülükleri detaylandırmakta, ek yükümlülükler tesis etmekte ve kanun kapsamında belirsiz olan bazı hususları düzenlemektedir. Söz konusu düzenlemeler, pazar yeri işletmecisi olarak bilinen e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılara daha katı kısıtlamalar getirilmesi ve e-ticaret hizmet sağlayıcılarının söz konusu pazar yeri işletmecileri ile ilişkilerinde daha fazla korunması yönündeki eğilim ile uyumludur.

Yeni Yönetmelik ile ilgili notumuz aşağıda dikkatinize sunulmaktadır.

Tanıtıcı bilgiler: E-ticaret aracı hizmet sağlayıcıları ve e-ticaret hizmet sağlayıcıları, şirket unvanı veya MERSIS numarası gibi birtakım bilgilerini "pazar yeri" olarak da bilinen e-ticaret ortamında sağlamalıdır. E-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ayrıca, pazar yerinde mal ve hizmetleri sunulan e-ticaret hizmet sağlayıcılara ait bilgilerin doğruluğunu teyit etmekle yükümlüdür. Söz konusu bilgiler güncel değilse ve e-ticaret hizmet sağlayıcı, bu yöndeki bir bildirimden itibaren üç gün içinde bu bilgileri güncellemezse, e-ticaret aracı hizmet sağlayıcısının e-ticaret hizmet sağlayıcısına sunduğu hizmetler mevcut siparişlerle sınırlı olacaktır.

Hukuka aykırı içerik: E-ticaret aracı hizmet sağlayıcı hukuka aykırı içerikten haberdar olursa, en fazla 48 saat içinde ilgili içeriği yayımdan kaldırarak ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirmelidir. E-ticaret aracı hizmet

sağlayıcılarının, mevzuata uygunluk raporunun (aşağıyı inceleyiniz) hazırlanması sırasında hukuka aykırı içeriği tespit etmesi halinde veya yargı mercilerinin hukuku aykırı içeriğe ilişkin kararının e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılara bildirilmesi veya Bakanlık ya da diğer kamu kurum ve kuruluşlarının hukuka aykırı içerik ile ilgili e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılara bildirimde bulunması halinde e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar hukuka aykırı içerikten haberdar sayılacaktır.

Haksız ticari uygulamalar: Kanun'da örnek verilen durumlara ilaveten Yeni Yönetmelik; (i) e-ticaret hizmet sağlayıcının önceden onayı alınmadan olmaksızın daha uzun cayma hakkı süreleri tanınması ve (ii) e-ticaret hizmet sağlayıcılarına, e-ticaret hizmet sağlayıcılara kendi ürün veya faaliyetleri hakkında gerçek dışı veya yanıltıcı açıklama ve bildirimde bulunulmasını da haksız ticari uygulama olarak tanımlamaktadır.

Fikri mülkiyet hakkı ihlali: Fikri mülkiyet ihlali halinde hak sahibi, Yeni Yönetmelik'te sayılan destekleyici belgelerle birlikte e-ticaret aracı hizmet sağlayıcıya şikayette bulunabilir. Şikayetin alınması üzerine e-ticaret aracı hizmet sağlayıcı, en fazla 48 saat içinde şikayet konusu ürünü yayımdan kaldırmalı ve bu yönde e-ticaret hizmet sağlayıcısı ile hak sahibine bildirimde bulunmalıdır. E-ticaret hizmet sağlayıcı, şikayete itirazını aynı yöntemlerle ve destekleyici belgelerle birlikte sunabilir. İtirazın haklı olduğunu anlaşılırsa, e-ticaret aracı hizmet sağlayıcı, itiraz kendisine ulaşmasından itibaren 24 saat içerisinde ürünü yeniden yayımlamalı ve durumu hak sahibi ile e-ticaret hizmet sağlayıcısına gecikmeksizin bildirmelidir.

Aracılık sözleşmesinin zorunlu unsurları: Yeni Yönetmelik'le aracılık sözleşmesinde yer alması gereken birtakım zorunlu unsurlar belirlenmiştir. Bunlar arasında, aracılık hizmetinin kısıtlanmasına, askıya alınmasına veya sonlandırılmasına yol açacak durumlar, e-ticaret hizmet sağlayıcısından talep edilen hizmet bedelleri, e-ticaret hizmet sağlayıcısına yapılacak ödemelerin süresi ve fikri mülkiyet hakkının sahipliğinin ispatı ve hak ihlaline ilişkin alınan önlemler de yer almaktadır.

Aracılık sözleşmesinde tek taraflı değişiklikler: Sözleşmenin e-ticaret aracı hizmet sağlayıcı tarafından tek taraflı olarak değiştirilmesi durumunda, değişiklik e-ticaret hizmet sağlayıcısına bildirilmesinden itibaren 15 gün sonra geçerli olacaktır. Değişikliğin e-ticaret hizmet sağlayıcısının teknik geliştirmeler yapmasını gerektiriyorsa, komisyon oranı veya hizmet bedellerini artırıyor, aracılık hizmetinin kısıtlanmasına, askıya alınmasına veya sonlanmasına yol açıyorsa, e-ticaret hizmet sağlayıcısı için yeni cezai şart getiriyor veya hak ve menfaat dengesinin e-ticaret hizmet sağlayıcı aleyhine bozulması gibi sonuçlar doğuruyorsa, bu süre 30 güne uzatılmaktadır. Bu tür sözleşme değişikliklerinde, e-ticaret hizmet sağlayıcının aracılık sözleşmesini tazminatsız feshetme hakkı olacaktır.

Aracılık hizmetinin kısıtlanması, askıya alınması ve sonlandırılması: Yeni Yönetmelik, Kanun ile uyumlu olarak aracılık sözleşmesinde belirlenen bazı nesnel koşullar haricinde aracılık hizmetinin kısıtlanmasını, askıya alınmasını veya sonlandırılmasını yasaklamaktadır. Bu durumlara yol açacak sebeplerin varlığı halinde, e-ticaret aracı hizmet sağlayıcı öncelikte e-ticaret hizmet sağlayıcıdan bir açıklama talep etmeli ve onlara en az üç iş günü süre vermelidir. Bu süre içerisinde e-ticaret hizmet sağlayıcısı tarafından herhangi bir açıklama sunulmaması halinde veya sunulan açıklamaların yetersiz olması halinde e-ticaret aracı hizmet sağlayıcı aracılık hizmetini kısıtlayabilir, askıya alabilir veya sonlandırılabilir.

Dahili iletişim sistemi: E-ticaret aracı hizmet sağlayıcı, (i) e-ticaret hizmet sağlayıcılar iletişimini ücretsiz yürütmek dahili bir sistem kurmalı, (ii) e-ticaret hizmet sağlayıcıdan gelen talepleri aldığı tarihten itibaren 15 gün içinde sonuçlandırmalı, (iii) e-ticaret hizmet sağlayıcısına sistem vasıtasıyla sonucu bildirmeli, (iv) sistemde aracılık sözleşmesini saklamalı ve (v) mevcut bilgilerin Bakanlık tarafından görevli kılınan personel tarafından görüntülenebilmesini mümkün kılmalıdır.

Veri taşıma ve erişim: Orta, büyük ve çok büyük ölçekli e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar, e-ticaret hizmet sağlayıcısının satış ve iade, alıcı profili bilgileri, performansına ilişkin değerlendirme puanı dahil olmak üzere

bazı verilere bedelsiz olarak erişmesini ve bunları etkin şekilde taşımasını teknik olarak sağlamalıdır. Bu amaçla e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar, verilerin taşınabilmesi ve depolanabilmesi için uygulama programlama arayüzü oluşturmalı ve e-ticaret hizmet sağlayıcısının veri taşıma ve erişim taleplerini 15 gün içinde ve alıcı bilgileri anonimleştirilerek karşılamalıdır.

Pay devri ve kuruluş bildirim: Orta, büyük ve çok büyük ölçekli e-ticaret aracı hizmet sağlayıcılar ve e-ticaret hizmet sağlayıcılarının şirket ortaklarının %5 ve katlarını aşan pay devir veya edinimlerini veya söz konusu e-ticaret aracı hizmet sağlayıcı ve e-ticaret hizmet sağlayıcıların başka bir şirketin paylarını devralmaları veya devretmeleri veya yeni bir şirket kurmaları hâlinde bu durumları bir ay içerisinde Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi'ne (ETBİS) bildirmeleri gerekmektedir.

Mevzuata uygunluk raporları: Orta, büyük ve çok büyük ölçekli e-ticaret aracı hizmeti sağlayıcılar ve e-ticaret hizmet sağlayıcılar, tüketicinin korunması, kişisel verilerin korunması veya fikri mülkiyet mevzuatı tahtında aykırılıkları tespit etmek amacıyla e-ticaret hizmet sağlayıcı tarafından sunulan içeriğe ilişkin yıllık inceleme yapmakla yükümlüdür. Söz konusu incelemeye ilişkin rapor her yıl Nisan ayı içerisinde Bakanlık'a sunulmalıdır.

İlan hizmetinde sınırlamalar: Kanun, ilan hizmetleri sunan çok büyük ölçekli e-ticaret aracı hizmet sağlayıcıların ve e-ticaret hizmet sağlayıcıların aynı platformda mal ve hizmet teminine yönelik sözleşmelerin yapılmasına veya siparişlerin verilmesine imkan sağlamasını yasaklamaktaydı. Yeni Yönetmelik, bu kısıtlamanın yenileme merkezlerine uygulanmayacağını düzenlemektedir.

İntibak süreci ve yürürlük: Dahili iletişim sistemi kurulması, veri kullanımı ve paylaşımı sınırlamaları ve elektronik ticaret lisans ücretinin belirlenmesine ilişkin parasal eşiklerin artırılması ile ilgili hükümler haricinde, Yeni Yönetmelik'in hükümleri 1 Ocak 2023 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Belirli yükümlülüklerle uyum için 1 Temmuz 2023 veya 1 Ocak 2024'e kadar intibak süreleri öngörülmüştür.

Stéphanie Beghe Sönmez

Ortak Avukat

sbeghe@paksoy.av.tr

Zeynep Toma

Kıdemli Avukat

ztoma@paksoy.av.tr

Bu not sadece bilgilendirme amaçlı olup hukuki görüş içermemektedir. Bu bilgi notundaki konulara ilişkin bir sorunuz olması halinde lütfen bizi arayınız. Tüm hakları saklıdır.

Paksoy Ortak Avukat Bürosu, yerli ve yabancı yatırımcılara Türkiye'de hukuki danışmanlık ve avukatlık hizmeti sağlamak üzere ortak girişimler, şirket birleşme ve satın almaları, rekabet hukuku, gayrimenkul yatırımları, banka ve finans hukuku, enerji mevzuatı, alt yapı yatırımları, ticari ve idari davalar, iş davaları ve vergi uyuşmazlıkları gibi geniş bir yelpazede faaliyet gösteren yerel avukatlık firmasıdır.